

Результати дослідження свідчать, що у молодшому шкільному віці діапазон індивідуальних відмінностей в розвитку концентрації, обсягу та перемикання уваги розширюється. Найменша варіативність властива показникам розподілу уваги учнів і вона є сталою на різних етапах навчання молодших школярів.

Отже, розвиток властивостей уваги молодших школярів має нерівномірний характер (нерівномірність розвитку на різних етапах навчання та нерівномірність інтенсивності розвитку різних властивостей уваги); провідними в структурі властивостей уваги є стійкість та розподіл уваги, які зазнають найменш інтенсивних змін впродовж молодшого шкільного віку.

Література:

1. Бушуєва Т.В., Авер'янова А.М. Когнітивний стиль та властивості уваги особистості. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Серія 12. Психологічні науки, 2020. Вип. 11 (56). С. 36-46.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-146-6-6>

ПРОТИРІЧЧЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ МЕТОДАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Зайченко Л. С.

*старший викладач кафедри гуманітарно-фундаментальних дисциплін
Северодонецький інститут*

*ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
м. Северодонецьк, Луганська область, Україна*

Основним результатом навчання у вищій школі повинен стати сформований індивідуальний стиль трудової діяльності. Мова йде не тільки про майбутнього психолога, а й про будь – якого іншого спеціаліста.

Але задовго до трудової діяльності, [4, с. 24], студент повинен опанувати змістом великої кількості навчальних дисциплін, що закладені в освітніх стандартах. Освітній стандарт визначає їх конкретний склад і об'єм годин, виділених на кожну з них для лекцій, семінарських і практичних занять. Це доволі значний обсяг учбового часу.

Основною ланкою в системі освіти виступає зміст освіти.

Зміст освіти є ядром, навкруги якого наростають методи його засвоєння, форми організації навчальної діяльності і весь процес навчання і розвитку майбутнього фахівця.

Перед вищою освітою стоїть завдання : за як найменші терміни навчання передати студентам більшу кількість інформації. Цьому якнайкраще прислужують сучасні інформаційні технології.

Використання інформаційних технологій в освіті допомагає вирішувати не тільки цю проблему, а обумовлено декількома об'єктивними причинами, до яких додалася ще й проблема локдаунів.

Інформаційні технології дають можливість студенту отримувати матеріал навчальної програми, яка розрахована на певну кількість навчального часу, і вивчати його самостійно, без допомоги викладача.

Самостійна робота студента ставить перед психологією і педагогікою проблеми розробки особливих інформаційних моделей навчання для формування відповідних умінь і навичок.

В той же час багато дослідників освітнього процесу зауважують, що викладач, який вільно володіє навчальним матеріалом дисципліни, за рахунок професіоналізму і досвіду, може дати студентам значно більше того, що дають освітні технології.

Ідея багатоваріантності моделей організації навчально-виховного процесу в поєднанні технічних і людських факторів отримує все більше значення в усьому світі.

На сьогоднішній день в дидактиці вищої школи намітилося декілька напрямів у пошуках шляхів вдосконалення інформаційно – дистанційного навчання.

І все ж пошуки єдиного універсального ефективного підходу не припиняються.

Індивідуальний стиль діяльності починає формуватися в університеті і не виникає самі по собі, а вимагає спеціального навчання і тренування на практичних заняттях.

При плануванні і організації процесу навчання викладач сам буде розділи, блоки, лекцію, семінар або практичне заняття. Він намагається найповніше висловити зміст матеріалу з набором завдань для найкращого засвоєння..

Якість матеріалу, запропонованого педагогом на конкретній лекції в значній мірі залежить від суб'єктивних чинників: підготовленості і кваліфікації викладача, можливості вторинного повернення до матеріалу, таке інше.

На результат навчальної роботи впливають інтелектуальні здібності, пам'ять, увага, мислення. Вищезазначені чинники виступають в

складній взаємодії, бо в навчанні ніколи не існують окремі здібності в чистому вигляді.

Треба зазначити, що все вищезазначене стосується як студента, так і викладача в однаковій мірі [2, с. 108].

Без цього не може бути ані успішного виховання, ані повноцінного навчання майбутнього психолога.

Психологічна діяльність спеціаліста психолога представляється як розв'язання різних, постійно змінних задач, якість рішення яких залежить від рівня сформованих у ВУЗі професійних умінь і навичок.

Ряд дослідників [3, с. 12], вважають, що система творчих умінь і навичок повинна бути розвинута у студентів до початку їх самостійної роботи. Кваліфікований викладач допоможе студенту розвинути й сформувати основу не лише умінь і навичок, а й індивідуальний стиль діяльності фахівця.

Природно, що це може відбутись виключно за умови безпосереднього очного спілкування на лекціях і інших аудиторних заняттях.

Успіх майбутньої діяльності психолога забезпечується наявністю у майбутнього спеціаліста, комунікативних здібностей і відповідних умінь, які і визначають стиль і індивідуальність особи [5, с. 21]. Продуктивність взаємодії викладача і студента залежить безпосередньо від якості психолого-педагогічної структури спілкування.

Професійність викладача потребує вміння налагоджувати взаємозв'язок з групою, знати вікову психологію своїх студентів, володіти прийомами стимулювання інтелектуальної ініціативи й пізнавальної активності студентів, умінням організувати діалогічну взаємодію, своєчасно коригувати свій комунікативний задум відповідно до реальних умов педагогічної взаємодії; аналізувати процес педагогічного спілкування.

Щоб педагогічне спілкування було ефективним, викладачеві треба оволодіти психолого-педагогічною культурою спілкування, що відповідає основним принципам гуманізму.

Таким чином, щоб протиріччя і проблеми психолого-педагогічного спілкування не впливали негативно на навчальний процес, викладачеві потрібно власним прикладом вчити студентів уміти слухати співрозмовника, чітко висловлювати самостійні судження, ґрунтовно аналізувати й об'єктивно оцінювати складні ситуації, шукати вихід і брати на себе відповідальність за самостійно прийняті рішення.

Поняття «технологія» запозичено педагогікою з виробництва і означає, що ми гарантовано (або майже гарантовано) одержуємо запланований продукт певної якості.

За такою трактовкою навчання не залежить , або майже не залежить від особистих якостей викладача.

Така думка легковажна і невідповідальна. Не відкидаючи важливість і доцільність інформаційних технологій в освітньому процесі, ми вважаємо, що одним із головних завдань освіти є перетворення студента з об'єкта навчання в суб'єкт навчання [1, с. 121]. Зробити це перетворення може лише викладач через відповідну атмосферу інтелектуального особистого спілкування «студент – викладач».

Література:

1. Булах І. С. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: Навч.-метод. посібник / С. Булах, Л. В. Долинська. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 114 с.
2. Бурдейна Л. К. Діалогічне спілкування як необхідна умова формування моральної культури студентської молоді // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 20014. – № 4 – С. 38 – 46.
3. Власенко В.В. Вчителі-учні: Психологія взаємних оцінних ставлень. – К.:УДПП, 2005. – 155 с.
4. Долинська Л. В. Діалогічна взаємодія викладача і студента як умова особистісно-професійного зростання майбутнього вчителя // Психологія: Зб.наук. праць. – Вип. 2. – К.: НПУ, 1998. – С. 93 – 97 .
5. Долинська Л. В. Стилї педагогічного спілкування та можливості його формування в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя // Психологія: Зб. наук. праць. – К.: НПУ, 2009.– Вип. 1 (4). – С. 64 – 69.